

Firmy zapowiadają dalsze podwyżki cen

Wyniki badania International Business Report prowadzonego przez Grant Thornton

28 października 2021 r.

Wprowadzenie

Presja inflacyjna w polskiej gospodarce narasta. Czy średnie i duże przedsiębiorstwa też to czują?

Ostatnie miesiące to czas wyjątkowego przyspieszenia dynamiki cen. Inflacja przebijająca poziom 5% i zbliżająca się w niebezpiecznym stopniu do nieobserwowanych od dwóch dekad poziomów 6-7proc. nagle stała się codziennością, a podwyżki cen, stóp procentowych i rat kredytów ponownie stały się tematem rozmów statystycznych konsumentów.

Czy to oznacza, że polska gospodarka żegna się z okresem wyjątkowo niskiej, niemal niewidocznej inflacji i rozpoczyna rozdział wyraźnie rosnących cen? Wiele zależy od tego, Jaka będzie reakcja Rady Polityki Pieniężnej, ale też jak na obecną sytuację odpowie sektor przedsiębiorstw.

Czy rosnące koszty paliw, surowców i energii sprawią, że firmy zaczną przerzucać podwyżki cen na klientów? Czy będą w stanie to zrobić, bo konsument zaakceptuje wyższe ceny?

Zapraszamy do zapoznania się z naszym raportem.

Życzymy przyjemnej lektury.

Jak zmienią się w najbliższych 12 miesiącach **ceny** Twoich produktów?

Odpowiedzi liderów średnich i dużych firm w Polsce

Wzrosną

2021: ▲ **71%**

2020: ▲ **40%**

Spadną

2021: ▼ **5%**

2020: ▼ **4%**

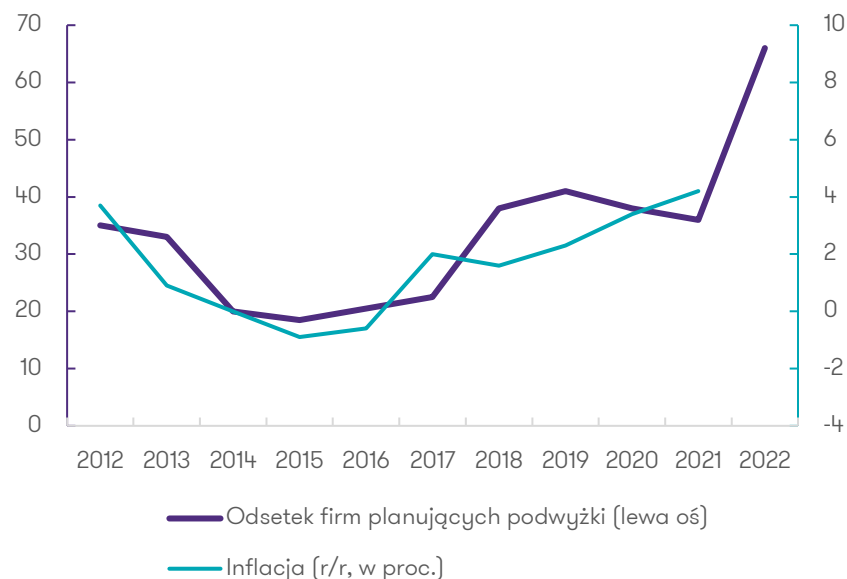
Firmy zapowiadają falę podwyżek cen

Już 71% przebadanych przedsiębiorstw planuje podnosić ceny swoich towarów i usług. To dwukrotnie więcej niż w poprzednich latach.

W 2021 roku w polskiej gospodarce wyraźnie narasta presja inflacyjna. We wrześniu dynamika cen w ujęciu rocznym wzrosła do 5,9%, co było najwyższym wynikiem od 20 lat. Niestety, wiele wskazuje na to, że wzrost ten będzie przyspieszać. Jak wynika z badania Grant Thornton, już 71% średnich i dużych firm w Polsce zamierza w najbliższych 12 miesiącach podnosić ceny swoich produktów. Jednocześnie tylko 5% chce je obniżyć. Wskaźnik netto (odsetek firm planujących podwyżki cen minus odsetek firm planujących obniżki) wynosi więc 66 pkt proc. To zdecydowanie najwyższy wynik w 11-letniej historii badania. Wskaźnik ten kształtował się w poprzednich edycjach w przedziale 19-41 pkt proc.

Co ważne, dotąd nasz wskaźnik skłonności firm do podnoszenia cen był dość dobrze skorelowany z późniejszymi faktycznymi odczytami inflacji (patrz wykres obok). Gdyby ta korelacja miała się utrzymać, mogłoby to oznaczać w najbliższych 12 miesiącach wzrost inflacji do około 9%.

Wykres 1: Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które planują podwyżki cen w 12 miesiącach pomniejszony o odsetek tych, które planują obniżki (fioletowa linia, lewa oś, w pkt proc., wykres przesunięty o jeden rok w prawo) oraz inflacja (niebieska linia, prawa oś)

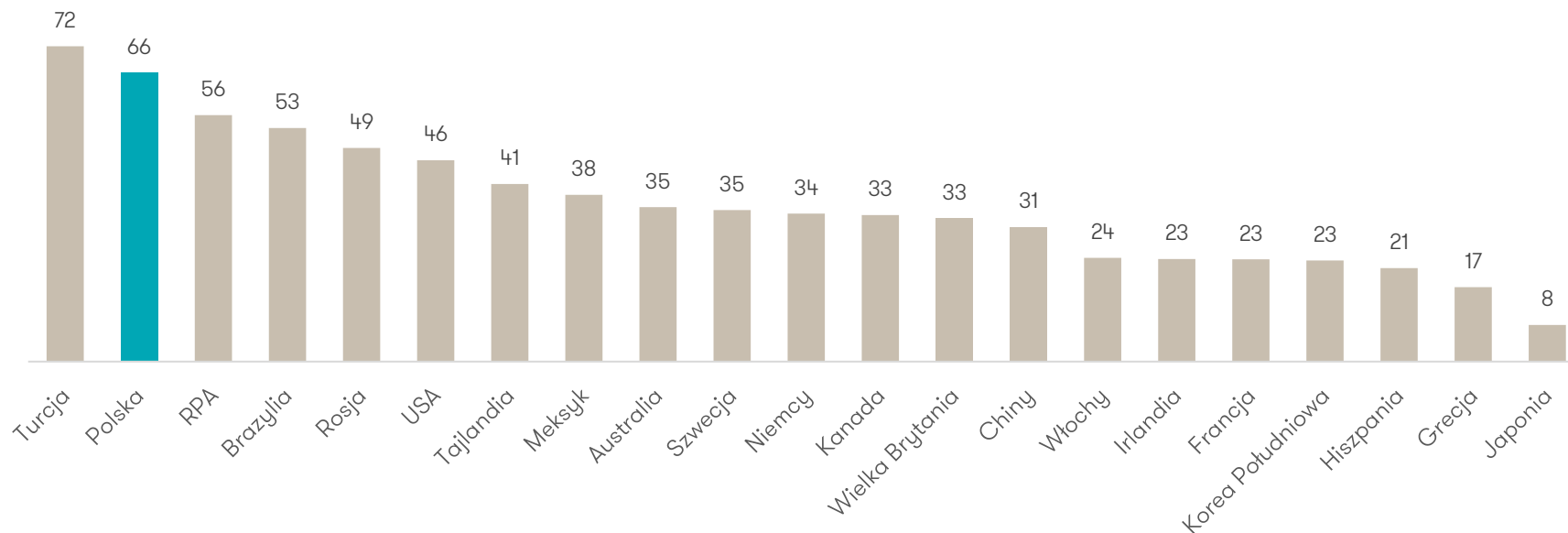

Spośród przebadanych krajów, tylko firmy w Turcji chętniej myślą o podnoszeniu cen niż w Polsce.

Silny wzrost odsetka średnich i dużych firm, które zastanawiają się nad podnoszeniem cen swoich towarów i usług, sprawia, że Polska stała się pod tym względem jednym z liderów państw objętych badaniem. Na 22 analizowane duże gospodarki na świecie, wyższy odsetek firm planujących podwyżki odnotowano jedynie w Turcji – wskaźnik netto (odsetek firm zapowiadających

podwyżki minus tych planujących obniżki) wyniósł tam 72 pkt proc. Warto jednak pamiętać, że Turcja jest krajem, który zmaga się z dużymi problemami inflacyjnymi – w 2021 roku ceny konsumpcyjne rosły dotychczas średnio o 17% rok do roku. Tuż za Polską znalazły się RPA, Brazylia i Rosja, które również mierzą się obecnie ze wzrostem inflacji.

Wykres 2: Odsetek średnich i dużych firm, które w najbliższych 12 miesiącach planują podwyżki cen minus odsetek tych, które planują obniżki (w %)*

*Dane dla Polski – październik 2021, dane dla pozostałych krajów – luty 2021.

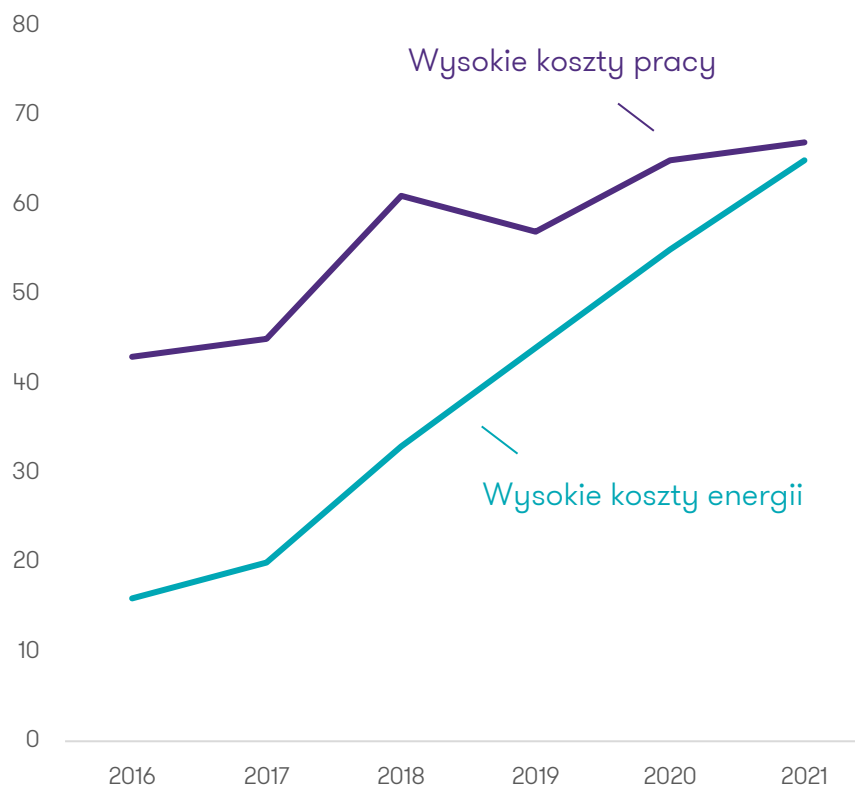
Co skłania polskich przedsiębiorców do podnoszenia cen? Rosnący popyt, ale też rosnące koszty – pracy, energii i ich pochodne.

Wydaje się, że rosnąca presja na podwyżki cen to skutek dwóch nakładających się na siebie zdarzeń. Z jednej strony – co pokazują dane makroekonomiczne na temat dynamiki PKB, produkcji przemysłowej czy sprzedaży detalicznej – ostatnie kwartały, mimo pandemii, przyniosły silny wzrost popytu w gospodarce. To stwarza firmom przestrzeń do podnoszenia cen, ponieważ nabywca jest w stanie zaakceptować wyższe ceny, tym bardziej w sytuacji, w której podwyższona inflacja stała się tematem publicznej debaty ekonomicznej w społeczeństwie, a wzrost cen podstawowych produktów – cen paliw, energii czy żywności – jest wyraźnie zauważalny.

Po drugie, nasze badanie pokazuje silny wzrost kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw w Polsce. W 2021 roku już 65% badanych przez Grant Thornton szefów średnich i dużych przedsiębiorstw deklaruje, że wysokie koszty energii są dla nich „silną” bądź „bardzo silną” barierą w rozwoju. Odsetek ten z roku na rok rośnie. W 2016 roku wynosił zaledwie 16%. W podobny sposób narasta bariera wysokich kosztów pracy – odsetek szefów firm wskazujących tę barierę wzrósł od 2016 roku z 43% do obecnych 67%.

Przedsiębiorstwa są więc podwójnie zdeterminowane do podwyżek – nie tylko „mogą” podnosić ceny, ale wręcz „muszą” to robić, aby utrzymać rentowność.

Wykres 3: Odsetek średnich i dużych firm, dla których wysokie koszty energii i pracy są „silną” bądź „bardzo silną” barierą w rozwoju (w %)

NASZYM ZDANIEM

Czy inflacyjna spirala zaczyna się kręcić?

Przez ostatnie 20 lat inflacja w Polsce praktycznie zniknęła ze sceny. O ile w latach 90. była aktorem pierwszoplanowym, o tyle – na szczęście – przez kolejne lata grała jedynie epizody. Niestety, w ostatnich miesiącach znowu o sobie przypomniła i reflektory ponownie są na nią zwrócone. Dynamika cen zaczęła rosnąć do tego stopnia, że podwyżki zaczęły być dostrzegalne dla zwykłych konsumentów i stały się tematem publikacji w prasie. Oliwy do ognia dodał fakt, że w ocenie większości ekspertów Rada Polityki Pieniężnej długo wstrzymywała się z podwyżkami stóp procentowych.

Co będzie dalej? Miejmy nadzieję, że sytuacja w przyszłym roku wróci pod kontrolę i przy zdecydowanej reakcji RPP inflacja znowu zejdzie na plan dalszy. Istnieje jednak ryzyko, że doszliśmy już do sytuacji, w której inflacja na tyle mocno weszła do świadomości konsumentów i przedsiębiorców, że zaczną nakręcać się typowa spirala inflacyjna. Ludzie pogodzili się z tym, że ceny rosną, więc akceptują kolejne podwyżki cen oraz żądają od pracodawców podwyżek płac. A to z kolei zachęca przedsiębiorców do dalszego podnoszenia cen. Nasze badanie sugeruje, że ten scenariusz błędnego koła niestety zaczyna być coraz bardziej realny.

Mariusz Maik

Partner
Doradztwo Finansowe
Grant Thornton

O badaniu:

Badanie opisane w niniejszym raporcie prowadzone jest globalnie firmę Dynata na zlecenie Grant Thornton International w ramach cyklu International Business Report. Co roku realizowane jest wśród 10 tys. właścicieli lub członków zarządu średnich i dużych przedsiębiorstw na świecie.

W Polsce od 2020 roku badanie prowadzone jest metodą CATI (wywiady telefoniczne) przez firmę Biostat, co roku wśród właścicieli i członków zarządu 100 średnich i dużych przedsiębiorstw. Ostatnia edycja badania prowadzona była w okresie wrzesień-październik 2021 roku.

Zapraszamy do kontaktu

Kontakt dla mediów:

Jacek Kowalczyk

Dyrektor Marketingu i PR
Relacje Biznesowe
T +48 505 024 168
E Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com

Mariusz Maik

Partner
Doradztwo Finansowe
T +48 603 668 135
E Mariusz.Maik@pl.gt.com

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie. Wiedza ponad 56 000 pracowników dostępna jest dla klientów w 140 krajach. W Polsce działamy od 28 lat. Zespół 750 pracowników oraz obecność w kluczowych aglomeracjach (Warszawa, Poznań, Katowice, Wrocław, Kraków i Toruń) zapewniają bliski kontakt z Klientami oraz umożliwiają realizację usług audytorskich, doradztwa podatkowego, doradztwa gospodarczego, prawnego oraz outsourcingu rachunkowości, kadr i płac bez względu na wielkość, rodzaj i lokalizację prowadzonego biznesu.

